

A HONISMERET FOLYÓIRAT KÖZLÉSI SZABÁLYZATA

A kézirat elkészítésének legfontosabb szabályai:

- 1) A kéziratokat word formátumban kérjük leadni.**
- 2) A kézíraton csak a legszükségesebb formázásokat végezzük el: sorköz, betűméret egységesítése, a szabályzatban feltüntetett szövegelemek kurziválása (dőlt betűssé tétele). A kiemeléseket, fettelést (betűvastagítást), a sorszámozás, címfokozat funkció használatát kerüljük.**
- 3) A hivatkozásokat lábjegyzetbe tegyük.**
- 4) Amennyiben a kézirat nem lábjegyzetelt, a végén forrás- és/vagy irodalomjegyzék feltüntetése kötelező. (Kivéve esszé, beszámoló, recenzió stb. esetén.)**

A kézirat elkészítésének szabályai:

1. Formátum

A szöveg leadásának formája .docx kiterjesztésű Word dokumentum, Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, 1,5-ös sorköz, a törzsszöveg sorkizárt.

A szövegen csak a legszükségesebb formázásokat végezzük el. A dokumentumban ne használjuk a Word számozás, illetve listázás funkcióját, és ne használjunk se félkövér betűt, se aláhúzást.

A főcímet, illetve az alcímeket követő második bekezdésétől kezdjük beljebb a bekezdések első mondatát a „Tab” billentyű használatával. A bekezdések között ne legyen automatikus térköz (vagyis az értékeket bekezdés előtt és után is állítsuk 0-ra). A címsorokat egyszerűen zárjuk balra, és csak az előttük és utánuk beszűrt sorközzel különítsük el. A címstruktúrában (azaz alcímek esetében) ne használjunk számozást, és írjuk félkövér betűvel.

2. Hivatkozások

A tanulmányok esetében a hivatkozásokat lábjegyzetbe tegyük. Amennyiben nem jegyzeteljük meg írásunkat, úgy annak végére egy irodalomjegyzéket készítsünk a felhasznált forrásokról.

A lábjegyzetben alapszabály, hogy először teljesen kiírjuk a hivatkozott munkát (Szerző: Cím. Alcím. Kiadás helye, kiadás éve. Oldalszám.), majd ugyanannak második hivatkozásánál már rövidítéssel használjuk:

Rómer Flóris: A Bakony. Természetrajzi és régészeti vázlat. Győr, 1860. 33.

Rómer 1860, 33.

Amennyiben közvetlenül egymást követő lábjegyzetekben azonos műre és oldalszámra hivatkozunk, használjuk az Uo. (ugyanott) rövidítést. Ha a mű azonos, de az oldalszám eltér, azt a következő módon tüntetjük fel: Uo., 42.

További szabályok:

- A szerzők és szerkesztők nevét dőlt betűvel (kurzíválva) írjuk, de csak a lábjegyzetben, a főszövegben nem.
- A többszerzős tételeknél a nevek között nagyköötőjel (ALT+0150 vagy CTRL+) áll (a nevek között a nagyköötőjel nem tapad, azaz betűhely van a nagyköötőjel előtt és után is; a második hivatkozásuknál azonban a két vezetéknev között tapadva használjuk, pl. *Katona–Ráday*).
- Ha egy hivatkozáson belül több tételre hivatkozunk, az egyes tételeket pontosvesszővel válasszuk el egymástól.
- Második hivatkozás esetében ugyanazon szerző ugyanabban az évben megjelent munkáit az évszám után írt kisbetűvel különítsük el: *Rómer 1873a, 99.*; *Rómer 1873b, 27.*
- Amennyiben a hivatkozott tételnek nem ismert a szerzője, a második hivatkozás a rövidített címmel történjen: A mű/dokumentum rövidített címe..., 138.
- Az oldalszámok és az évszámok után pontot teszünk.
- A „től–ig” oldalszámok között nagyköötőjelet használunk, és csak a második oldalszám után teszünk pontot: 18–32. Az oldal egyik rövidítését (o., p. stb.) sem használjuk.
- Ha a jegyzetekre vagy képekre az oldalszám megadásával hivatkozunk, akkor a hivatkozást vesszővel válasszuk el az oldalszámtól. A „jegyzet” szó rövidíthető (j.). Az idegen nyelvű kötetben, tanulmányban közölt képekre hivatkozáskor használhatók a „kép”, illetve „tábla” szavak adott nyelven megszokott rövidítései is, pl. Abb., Taf., Fig., Ill., Pl. stb. (A képekkel kapcsolatban lásd még lejjebb.)
- Amennyiben egy lábjegyzetben több hivatkozás szerepel, azokat a megjelenés éve alapján növekvő sorrendbe rendezzük.

A hivatkozott (vagy felhasznált) források adatainak pontos feltüntetése a lábjegyzetekben (és az irodalomjegyzékben):

Kötetekenél:

Jolsvai András: Az újpesti személy. Budapest, 2005.

Forrai Katalin: Az óvodai zenei nevelés, mint az iskolai énektanítás alapja. In: Kodály szemináriumok. Szerk. Erdeiné Szeles Ida. Budapest, 1982. [78–91] 79.

Halász Péter: Mozgalmunk tükre. Harmincötödik évfolyamába lépett a Honismeret folyóirat. In: *Halász Péter*: Hol ér véget a múlt...? Hat évtized a honismeret szolgálatában. Budapest, 2014. 20–26.

„Mi célod volt más, mint az emberiség boldogítása?” Beszéd és tanulmányok báró Eötvös József halálának 150. évfordulója alkalmából. Szerk. *Cieger András – M. Lovas Krisztina*. (Bibliotheca Humanitatis Historica 21.) Budapest, 2023.

Hagyomány, közösség, művelődés. Tanulmányok a hatvanéves Kósa László tiszteletére. Szerk. *Ablonczy Bálint* et al. Budapest, 2002.

Vértanúk könyve. A magyar forradalom és szabadságharc mártírjai 1848–1854. (Rubicon könyvek) Szerk. *Hermann Róbert*. Budapest, 2007.

Katona Tamás – Ráday Mihály: Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei. II. A száműzöttek nyomában. Szerk. *Csorba László*. Budapest, 2019.

Folyóiratoknál:

–*th –n* [*Mikszáth Kálmán*]: Podmaniczky Frigyes 1824–1907. Vasárnapi Ujság, 54. évf. 1907. okt. 27. 43. sz. 1–2.

Kováts Dániel: A „Honismeret” és az ifjúság. Honismeret, 50. évf. 6. sz. 81–88.

Magyarázatok további példákkal:

A szerzők és szerkesztők neve

A nem magyar szerzőnevek esetében is mindig a vezetéknév szerepel az első helyen, és azt vesszővel elválasztva követi a keresztnév, amelyet nem rövidítünk: *Wernisch, Jörg*: Glockenkunde von Österreich. Lienz, 2006.

Kettőnél több szerző, illetve szerkesztő esetén használható az első név megadása után az „et al.” rövidítés: *Hanusz Árpád* et al.: Kállósemlén. (Száz Magyar Falu Könyvesháza). Budapest, 2002. 123.

Egy kötet szerkesztőinek jelölésére magyar nyelvű kiadványok esetében a mű címét követően a Szerk. rövidítést alkalmazzuk. Lásd például:

Vértanúk könyve. A magyar forradalom és szabadságharc mártírjai 1848–1854. (Rubicon könyvek) Szerk. *Hermann Róbert*. Budapest, 2007.

Idegen nyelvű tételek esetében a szerkesztőknél az adott nyelv bevett rövidítéseit használjuk: ed., Hrsg. stb.

Címek

A kötetek címe után pontot teszünk.

A sorozatcím a kötet címe után következik, zárójelben (lásd fentebb).

Ha a cím idézetet is tartalmaz, normál kettős idézőjelet használunk: „abc”.

A tételek címének írásmódjánál érvényesítsük az egyes nyelvek hagyományos írásmódbeli sajátosságait (példák: magyar, francia, olasz stb.: a cím szavai kisbetűsek; német: a főnevek nagybetűvel kezdődnek; angol: a névelők és prepozíciók kivételével a szavak egységesen nagybetűvel kezdődnek).

Kiadó, a kötetek kiadási helye

A kiadó nevét ne adjuk meg, csak a megjelenési helyet.

Ha több kiadási hely van, a városnevek között nagyköötőjel áll. Ha minden városnév egytagú, akkor a nagyköötőjel tapad, ha van köztük többtagú név, akkor a nagyköötőjel előtt és után betűhely van: Budapest–Kolozsvár, de: London – New York.

Tanulmánykötetben vagy folyóiratban megjelent cikkek

Tanulmánykötetben szereplő írásnál – a szerkesztő(k) neve előtt – az „In:” elemet használjuk (lásd fentebb).

Többkötetes kiadvány valamely kötetében szereplő írásra hivatkozáskor az alábbi formát használjuk (a leírásban nem kell jelölni a teljes kötetszámot):

Salamon Ferenc: Budapest története. In: *Az Osztrák–Magyar Monarchia írásban és képben*. IX. köt. Budapest, 1893. 57.

Folyóiratban megjelent cikk esetében a folyóirat címe előtt nem használunk „In:”-t. A szerző, a megjelenési év és a tanulmány címe után, attól ponttal elválasztva a folyóirat neve következik (utána vessző), ezt követi az évfolyam és „/” jellel elválasztva a lapszám száma (mindkettő arab számokkal jelölve), végül pedig az oldalszám (előtte a tanulmány „től–ig” oldalszáma szögletes zárójelben, lásd fentebb).

A heti- és napilapoknál az évfolyam után a megjelenési év, hónap, nap is kell (a hónapok rövidítve, lásd: jan. febr., márc. stb.), például:

Vasárnapi Ujság, 54. évf. 1907. okt. 27. 43. sz. 1–2.

Oldalszámok megadása

Az oldalszámok között nagyköötőjel áll. Az oldalra utaló rövidítést nem használunk. Ugyanazon kötetben vagy lapszámokban több részletben (avagy két nyelven) közölt cikknél az oldalszámcsoportokat pontosvesszővel választjuk el.

Ha az adott oldalon jegyzetre vagy képre is hivatkozunk, annak a számát vesszővel választjuk el az oldalszámtól, és a jegyzet száma után pont áll. A „jegyzet” szó rövidíthető (j.).

Speciális hivatkozott tételek

Online megjelent, illetve online elérhető publikációkra való hivatkozáskor elegendő a szerző, cím és évszám mellett a pontos URL-cím feltüntetése; az utolsó hozzáférés adatait nem szükséges megadni. Használható – például a <https://bit.ly/> rendszere szerint – rövidített URL-cím is.

A kéziratok, a doktori vagy habilitációs értekezések esetében a következő sorrendben közöljük az adatokat: szerző, cím, a kézirat jellege, zárójelben az intézmény, végül a hely, évszám, például: *Nemerkényi Zsombor*: Magyar László térképészeti munkájának összehasonlító elemzése. PhD értekezés (ELTE TTK). Budapest, 2008.

Levéltári, kéziratári forráskiadványok esetében a bevett – a kiadvány címéből összeállított – betűcsoport-rövidítés szerepeljen, az alábbi formában: Árpádkori új okmánytár. I–XII. Közzéteszi *Wenzel Gusztáv*. Pest–Budapest, 1860–1874 (a továbbiakban: ÁÚO). IV. 40.

A levéltári forrásokra hivatkozás formája a levéltári jelzet, amely a levéltár hivatalos nevével kezdődik (a bevett rövidítéssel megadva), ezt követi a fondjegy-zék kódszáma, a csomó, a sorszám és a folio- vagy oldalszám:

Vörösmarty Mihály: Szózat. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Kézirattár (a továbbiakban: MTA K Kt.), Vörösmarty Mihály hagyatéka. K721/I. fol. 47.

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (a továbbiakban: MNL OL), Családok, személyek, testületek és egyesületek iratai. Családi fondok, levéltárak. A Barkóczy család iratai. A család által rendezett iratok (a továbbiakban: P 21), nr. 184.

3. Idézetek

A szövegbe illesztett idézetet (akár magyar, akár idegen nyelvű) tegyük idézőjelbe és írjuk dőlt betűvel. Az idézetben belüli idézethez magyar szövegben ezt a jelet használjuk: »abc« (Alt+0187 / Alt+0171). Egy, az idézett szövegben szereplő idegen szó jelentésének megadásakor vagy a lábjegyzetben, vagy a főszövegben, (nem kurzivált) szögletes zárójelben adjuk a magyarázatot. „...*az általa épített kohérer* [az elektromágneses hullámok vételére alkalmas eszköz] és *oktatási célokra szerkesztett táviró*...”

4. Kurziválás és rövidítés

A főszövegben csak az idegen szavakat, a műcímeket és az idézeteket kurziváljuk.

A lábjegyzetekben és/vagy az irodalomjegyzékben csak a szerzők és szerkesztők nevét kurziváljuk. *Katona Tamás – Ráday Mihály*: Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyei. II. A száműzöttek nyomában. Szerk. *Csorba László*. Budapest, 2019.

A kurzív szövegrészt követő írásjel (tipikusan: a vessző, a pontosvessző és a kettőspont) nem dőlt.

Az évszázadokat és évezredekét arab számokkal jelöljük. A „század”, „évezred” megjelöléseket nem rövidítjük, például: (Kr. u.) 12. században.

A hivatkozásokban gyakori „lásd” szót nem rövidítjük; ugyanígy a „című” szót sem. Használható viszont a vö. („vesd össze”) és az uo. („ugyanott”) rövidítés.

A „például” és az „illetve” szavakat a főszövegben lehetőleg ne rövidítsük, de lábjegyzetben rövidíthetők.

A lábjegyzetben vagy a felhasznált irodalomjegyzékben a „szerkesztő” Szerk. rövidítése mellett még rövidíthetjük a „Sajtó alá rendezte” megjelölést S. a. r. alakban vagy az „Összeállította” szerepelhet rövidítve is: Összeáll.

5. A kézirat mellékletei

Felhasznált irodalom

Az irodalomjegyzékben a felhasznált művek, dokumentumok adatainak közlése megegyezik a lábjegyzetknél feltüntetettekkel. A jegyzék tételeit a szerzők neveinek (ismeretlen szerző esetén a mű címének) ábécésorrendjében kell feltüntetni, és az egyes műveket pontosvesszővel válasszuk el, például:

Für Lajos: Trónfosztás Debrecenben. In: Sors és történelem. Budapest, é. n. 171–208.;
Hermann Róbert: Görgei és a trónfosztás. In: Komárom a szabadságharcban 1848–49. Válogatás a Komáromi Napok történészkonferenciáinak előadásából 1992–2016. Szerk. Kiss Vendel és Szamadó Emese. Komárom, 2016. 53–94.; *Kosáry Domokos*: Magyarország és a nemzetközi politika 1848-1849-ben. (História Könyvtár. Monográfiák.) Budapest, 1999.; *Révész Imre*: A Függetlenségi Nyilatkozat viszontagságai. Szövegtörténeti és szövegkritikai vizsgálatok. A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei. VI. köt. 1-2. sz. 1955. 83–111.

Levéltári, kéziratári források felhasználása esetén, ha nem jegyzeteljük meg írásunkat, akkor egy **forrásjegyzéket** készítsünk és az irodalomjegyzék előtt közöljük.

Képek és képjegyzék

A szöveghez tartozó képfájlokat kérjük folyamatosan beszámozni, azaz a fájl nevének első tagja a sorszám (01, 02 stb.), a fájlnev második tagja pedig lehetőleg a tárgy, kép megnevezése legyen.

A képek elvárt felbontása: min. 300 dpi, formátuma: TIFF vagy JPEG.

A képek javasolt helyét a törzsszövegben zárójelben jelöljük, ebben a formában: (1. kép), és a kéziratához külön képjegyzéket csatoljunk, amely tartalmazza a képek sorszámát, leírását (a javasolt képcímet), esetleg a fájlneveket is. A leírást – különösen műtárgyfotók esetében – kérjük a következő adatokkal is kiegészíteni: a fotós neve (ha tudjuk), a műtárgy őrzési helye.

Például: 02. kép Podmaniczky Frigyes 1861-ben (Mayer György felvétele, MNM Történelmi Fényképtár)

A folyóiratban megjelent képeknél kérjük a folyóirat nevét, valamint a megjelenés dátumát is feltüntetni.

A közgyűjteményből származó képek esetében kérjük a szerzót, hogy szerezze meg annak közlési engedélyét.

A tárgyleírások esetében a méretet megadó számok közé nem x, hanem szorzásjel kerül (a magyar billentyűzeten: ALT GR +Ú), mégpedig szóközzel: 38,5 × 43 cm.

Táblázatok és táblázatjegyzék

A táblázatokat külön számozzuk, és azokat Excel-fájlként (.xlsx) kérjük csatolni. A szövegben a megfelelő helyen meg kell adni zárójelben a táblázat számát, és külön táblázatjegyzékben a táblázat címét és a fájlnevet:

1. táblázat. Az Árpád-házi királyok temetkezési helyei, 01_tablazat_kiralysirok.xlsx

Ábrák (térképek, infografikák) és ábrajegyzék

A tanulmányban a téma megértését segítő térképek és egyéb ábrák is közölhetők, ezek helyét a törzsszövegben zárójelben kérjük jelölni (ahogy a képek esetében), és kérjük külön fájlban ábrajegyzék csatolását. Térképek esetében a szerzőktől kérjük ezek tartalmi elemeinek pontos meghatározását. Ez történhet egy máshol közölt térkép csatolásával (pdf vagy jpg formátumban), vagy az adott térkép tartalmának pontos leírásával. Példa ezekre:

4. ábra. A tokaji átkelőhely a 18. században (Kneidinger András 1776 körül készült kéziratós térképe alapján)

2. térkép. Pannonia a késő császárkorban (Dági Mariann – Mráv Zsolt: *A Seuso-kincs. Pannonia fénye*. Budapest, 2019. 15. oldalon található térképpel megegyező módon, 02_Pannonia_Seuso.pdf)